

GEORGE COLE/ALAN SIRCOM ÍRÁSA

A merevlemez felvevők egyre inkább elterjednek. Múltkoriban számunkban a technológia képrögzés terén mutatott előretörését vizsgáltuk. Most a kétszatos zenén van a sor.

HIFI A MEREVLEMEZEKRŐL

Sok PC tulajdonos már jelenleg is komplett hangrendszerként használja számítógépét: a CD-ROM meghajtó audio CD lemezek lejátszására, a merev-

lemez pedig irdatlan mennyiségű MP3 fájl tárolására alkalmas. Sőt, vannak, akik PC-re épülő surround hangrendszert használnak játékokhoz és filmnézéshez egyaránt. Nem esoda, hogy a merevlemez lejátszók idővel átköltöztek a dolgozószobából a nappaliba. A merevlemez audio rendszerek nem lecsupaszított PC-k, hanem felhasználói berendezések. Sokkal egyszerűbb bekap-

csolni, mint egy PC-t, és nem kell szoftverek és hardverek telepítésével bajlódnunk.

ZENE A LAKÁS TÖBB PONTJÁN

Ma már számos cég foglalkozik merevlemez audio rendszerek gyártásával; ilyen többek között a Linn Products, amely a modulokból felépülő Kivor Linnk rendszerével jelent meg a piacon. Ebben két 76 GB-os merevlemez található, melyek a „Tunbok” nevet kapták, és akár 1380 órnyi hanganyagot is képesek tárolni tömörítetlen formában. A Kivor Linnk 16 különböző felhasználó számára képes biztosítani a felvételekhez történő hozzáférést.

A SoundServer mellett ugyancsak az Imerge készíti az M1000-et is, amely egy 40 GB-os, 700 órnyi tömörített vagy 70 órnyi tömörítetlen audio anyag tárolására alkalmas merevlemez tartalmaz (részletesebben a HM 2001. májusi számában mutattuk be). Az M1000 az általános hifi piac számára készül, és segítségével a felhasználók 16 különböző hangelosztási csatornát hozhatnak létre otthonaikban. Ez azt jelenti, hogy a papa dzsesszt hallgathat a saját szobájában, a mama klasszikus zenét az ő kis zugában, Pistike pedig Limp Bizkit-re „headbangelhet” a hálószobájában.

2001 LEGJOBBJAI Amit már megvásárolhat

Egy külön házi audio szerver jelentős előnyöket kínál a CD lejátszóra épülő hifi rendszerekkel vagy az MP3 letöltésre alkalmas személyi számítógépekkel szemben. A szerveren több ezer felvétel tárolható, amelyek másodpercek alatt hozzáférhetők – nem kell többé hatalmas CD lemezhalmozatot végigkutatni. Ráadásul mivel az audio szerver kizárólag zenei reprodukcióra szolgál, nincsenek más alkalmazások és programok, amelyek lelassítanák vagy összezavarnák a használatát.

A modul rendszerű Linn Kivor Knekt rendszert a többtermes (multi-room) alkalmazások céljaira fejlesztették ki. A Tunbok blokkok 1380 órányi tömörítetlen zeneanyag tárolására képesek, és egyszerre 16 felhasználót tudnak kiszolgálni.

Az Imerge termékei között sok házi audio szerverrel találunk (és úton vannak a következők is). Jelenleg az M1000 a leg rugalmasabb modell – ezen 75 és 225 GB közötti (vagy max. 4500 órányi) zenei anyag tárolható MP3 formátumban (HáziMozi 2001. május – Első bemutatkozás).

Vannak kedvezőbben árazott merevlemez termékek is. Az Audio Request 600 fontos ARQ1 modelljének 17,3 GB-os merevlemezén 500 CD lemeznyi digitális adatmennyiség tárolható. Igaz, a kissé zajos MP3 formátumban.

Az Imerge S1000 elnevezésű terméke egy 40 GB-os merevlemezrel rendelkezik, ez azonban csak egyhelyiséges rendszerű. A gyártó azonban az S1000 olyan verzióinak piacra dobását is tervezi, amelyek zeneszolgáltatásai két-három szobára is kiterjedhetnek. Az új modellek merevlemez is nagyobb lesz: 80 GB-os. A merevlemez technológia a Creative Lab, Digital Audio Player (DAP) lejátszója révén már a hordozható termékeket is elérte. Ez a készülék 6 GB-os merevlemezén 150 CD lemeznyi mennyiségű zenét képes tárolni MP3 fájlok formájában.

GYORS ELÉRÉS

Jenny Cassidy, az Imerge marketingigazgatója szerint több jó ok is van arra, hogy CD lemezeink anyagait merevlemezre tároljuk: „A legmeghatározóbb ok, hogy ilyen módon zenéink sokkal gyorsabban hozzáférhetővé válnak. A zeneszámok előadó, műfaj vagy cím szerint is katalogizálhatók, így a kívánt felvétel roppant egyszerűen megtalálható. Ehhez képest egy hatalmas CD gyűjteménynél már a megfelelő lemez kiválasztása is gondot okoz, nem beszélve a keresett felvételtől. Ráadásul a zene igény szerint tömörített vagy tömörítetlen formában is tárolható – a SoundServer pl. három különböző tömörítési arányt kínál fel.” Chris Janes az Imerge-től még hozzáteszi: „CD lemezeink felszabadulnak, így azokat egyszerűen használhatjuk, mondjuk az autókban korongváltós lejátszóiban.”

Az Imerge SoundServer esetében a CD anyagok tárolása úgy történik, hogy egyszerűen behelyezzük a lemezt, és megnyomjuk a „Copy” gombot. Természetesen adott zeneszámokat is kiválaszthatunk másolásra. A másolás a normál sebesség hatszorosan történik, így egy átlagos CD mintegy tíz perc alatt átjátszható. A másolás megtörténte után a SoundServer kapcsolódik a CDDb websziteszámhoz (www.cddb.com), ahol a felvételek adatait tárolják. A CDDb adatbázis felismeri a merevlemezre tárolt zenét, majd elküldi annak címét, előadóját, valamint a felvétel hosszát és műfaját. Ezek az adatok megjeleníthetők egy tévéen vagy akár egy Palm Pilot palmtop számítógépen is.

A SoundServer a merevlemez technológia egy másik előnyét is demonstrálja: az intelligens szoftverek használatának lehetőségét. Az Imerge Xiva szoftvere „megtanulja”, hogy az adott felhasználónak milyen stílusú zenék a kedvencei. Ez az információ eljut egy webhelyre, amely ezután értesíti a felhasználót, ha hasonló műfajú lemezek jelennek meg, vagy ha kedvenc előadója turnéra indul. Az Internetes kapcsolat a heti lemezeladási listák, illetve a legújabb hírek és újdonságok közlésére is alkalmas. Az Imerge össze tervezi a szolgáltatás beindítását. Jövőre az Imerge-től hasonló technológiára épülő

házi audio rendszer piacra dobása is várható, melynek merevlemezén televíziós- vagy videokamera-felvételek tárolhatók. Ebben egy kombinált DVD felvevő is rendelkezésre áll majd a képanyagok archiválása céljából.

MÁSOLÁSVÉDELEM

A CD-íróval ellátott számítógépes rendszerek, az Internetes kapcsolat és az Internetes audio másolási szoftverek jogvédelmi szempontból hatalmas problémát jelentenek a lemezkiadók számára. Ha az otthoni kazettás felvételek megölték a zenét, akkor az Internet elhamvasztotta azt – tartják a kiadók.

A dolog igen egyszerű: miért fizetnénk ki kedvenc előadónk legújabb CD lemezének árát, ha ugyanazt ingyen letölthetjük az Internetről? Az egyre növekvő számú, és nagyobb sebességű és olcsóbb Internet-kapcsolattal rendelkező felhasználó folyamatosan súlyosbodik problémát jelent.

Az ingyenes letöltés ügye akkor került előtérbe, amikor a Metallica zenekar arra lett figyelmes, hogy legújabb felvétele az ingyenes Napster websziteszám letöltéseinek listavezetőjévé vált, és a letöltött példányszám lényegesen meghaladta a boltokban eladott mennyiséget. Végeláthatatlan jogi procedúra kezdődött, melynek győztese a zenei ipar lett. A Napster ép bírral megúsztta, de gyakorlatilag kasztrálásra került.

A Metallica-Napster párharc utáni jogi lépések következtében ma már nem könnyű ingyenesen letölthető zenéket találni az Interneten. Az új ingyenes site-ok, például a Gnutella, a MusicCity vagy a Grokster szintén pereskedés áldozatává váltak. A zenei ipar azonban belátta, hogy az Internet Audio szellemét már nem tudja visszakényszeríteni a palackba.

A ZENEI IPAR BELÁTTA, HOGY AZ INTERNET AUDIO SZELLE- MÉT MÁR NEM TUDJA VISSZA- KÉNYSZERÍTENI A PALACKBA

Az Internetes audio fájlok CD-re történő letöltésének megakadályozására kiötölt legújabb módszer, hogy magát a lemezt látják el másolásvédelemmel. A BMG és a Music City Records nyomdokain haladva a világ legnagyobb zenei forgalmazója, a Universal Music Group is elkezdte új típusú CD lemezeinek árusítását, amelyeken egy, a digitális másolást megakadályozó, speciális szoftver található. A másolásvédelemmel ellátott lemezek nagy veszélyt jelenthetnek mindenféle merevlemez technológia számára, hiszen ellehetetlenítik a digitális felvételt készítést. Mivel azonban abban a pillanatban, ahogy egy ilyen rendszer megjelenik, azonnal megszületnek az azt megkerülő utak is, így a merevlemez készülékek jövője biztosítottnak tűnik.

FELTÖRHETETLEN ZENE

Összességében azonban a zenei cégek feltörhetetlen digitális „vízjelek” kifejlesztésén dolgoznak, amelyek korlátozott hozzáférést biztosítanak a felvételek digitális verzióhoz. Bár a jogi lépések megakadályozták a Napsterhez hasonló ingyenes zenei áruházak előretörését, az online terjesztés a CD végét jelentheti. Ma már igen gyorsan és egyszerűen letölthetünk zenéket az Internetről, és csak pár lépés választ el minket azoktól a következő generációs online lemezboltoktól, amelyek a CD eladás mellett olcsó Internetes audio letöltéseket is kínálnak. A mi részünkről akár egy kettős rendszert is el tudunk képzelni, amelyben a tömegpiac az olcsó letöltéseket használja, a minőségi DVD-Audio és SACD lemezek pedig a gyűjtőknek és az audiofileknek készülnek.

CSINÁLD MAGAD!

Számítógépes kapcsolat

Merevlemez felvevőre van szüksége? A mai Windows és Mac számítógépek már speciális zenei kódoló és dekódoló szoftverekkel is ellátták. Ezek hagyományos hifi erősítőkhöz és hangsugárzókhöz, valamint hordozható lejátszókhöz is hozzákötődnek, ami azok számára jelenthet nagy könnyedséget, akik az Interneten való szörfözés vagy elektronikus levélírás közben szeretnék zenét letölteni.

A személyi számítógépeken található zeneanyagok letöltése hihetetlenül egyszerű az olyan hordozható készülékekkel, mint pl. a Diamond Rio 800 MP3 lejátszó.

Az Apple által kifejlesztett zenekezelő szoftver az iTunes, amely az MP3 és a tömörítetlen fájlokat is támogatja. Legújabb verziója a cég FireWire alapú iPod hordozható lejátszójával is összekötődhet.

Az új, Windows XP-re írt Microsoft Media Player segítségével a zenék PC-vel történő lejátszása minden eddiginél egyszerűbbé vált. Ez egy igen fejlett szoftver, más zenei fájlok (pl. MP3) támogatásához azonban bővítméseket kell vásárolni hozzá.